

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Mechlinia Illustrata Luce Miraculorum S. Francisci Xaverii
Orbis Utriusque Solis Ac Thaumaturgi Chronicis Distichis
evulgata Anno M.D.C.LXVI.**

Grumsel, Gérard

Mechliniae, 1666

Elegia Tertia Veneficium ope Reliquiarum S. Francisci Xaverii Sublatum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11918

MECHLINIA ILLUSTRATA

Sic vorat esuriens sylvis fera pabula vultur;
 Sic lacerat mutilans exta ferina lupus.
 Vesper erat; positosque pius sopor obruit artus:
 Ductaque nox somno est visa fuisse brevis.
 Crastina lux fulget: mora nulla, citatius Euro
 Currit, & Auctori se vovet ipse suo.
 Et quod sanus ovet, voti reus ipse fatetur,
Xaveri, hoc pignus muneris esse tui.
 Sic age, sic cæcos leni, *Francisce*, furores,
 Quos pariter nostræ tot rota mentis habet.
 Quis furor heu! vitiis justo pugnare Tonanti?
 Quis furor heu! hostem vindicis esse sui?
 Vulgaris furor est: hæc iô! hæc vincula rumpe;
 Cinget & exuvias iusta corona tuas.

ELEGIA TERTIA

Veneficium ope Reliquiarum
 S. FRANCISCI XAVERII
 SUBLATUM.

Anchora sublata est: nunc currimus altius æquor.
 Hic quoque *Xaverii* Lipsana vela regent.
 Æquor & est, fateor, sat formidabile nobis:
 Hei! quot in hoc sparſæ non periere rates!
 Quâ petitur tellus, blandis via juncta venenis
 Affluit; his *Circe* toxica fundit aquis.
 Suxit ab his quædam quoque triste venefica virus,
 Quæ patrio fertur læva patrare foro.
 Illa malis inhians passis per busta capillis
 Errat, & è certis colligit ossa rogis.

Hinc

SIC Vorat esVrlens syLVIs fera pabVLa VVLtVr;

SIC LaCerat MVtILans eXta ferlna LVpVs.

Vesper erat; posltosqVe pIVs sopor obrVIt artVs:

DVCraqVe noX soMno est VIsa fVIsse breVIs.

CrastIna LVX fVLget: Mora nVLLa, CItatIVs EVro

CVrrIt, et AVctorI se VoVet Ipse sVo.

Et qVoD sanVs oVet, VotI reVs Ipse fatetVr,

XaVerI, hoC pIgnVs MVnerIs esse tVI.

sIC age, sIC CæCos LenI, franCIsCe, fVrores,

QVos parIter nostræ tot rota MentIs habet.

QVIs fVror heV! VItIIs IVsto pVgnare TonantI?

QVIs fVror heV! hosteM VInDICIIs esse sVI?

VVLgarIs fVror est: hæC Iô! hæC VInCVLa rVMpe,

CInget et eXVVias IVsta Corona tVas.

ELEGIA TERTIA

Veneficium ope Reliquiarum

S. FRANCISCI XAVERII

SUBLATUM.

AnChora sVbLata est: nVnC CVrrIMVs aLtIVs æqVor.

HIC qVoqVe XaVerII LIpsana VeLa regent.

ÆqVor et est, fateor, sat forMIDabILe nobIs:

HeI! qVot In hoC sparsæ non perIere rates!

QVà petItVr teLLVs, bLanDIIs VIa IVnCra VenenIs

AffLVIt, hIs ClrCe toXICa fVnDIt aqVIs.

SVXIt ab hIs qVæDaM qVoqVe trIste VenefICa VIrVs,

QVæ patrIo fertVr sæVa patrare foro.

ILLa MaLIs InhIans passIs per bVsta CapILLIs

Errat, et è CertIs CoLLIgIt ossa rogIs.

HInC strIgIs eXesæ Cor, VeL petIt eXta CoLVbrl:
 EXprIMIt eX herbIs hInC aContra sVIs.
 VerbaqVe pLVs IpsIs IVngIt MetVenDa VenenIs:
 AffatVrqVe sVos, LongaqVe tVrba VenIt.
 CVM LVbVIt, pVro CogVntVr nVbILa CæLo;
 Et nItor ILLVnI LætVs ab aXe sVbIt.
 CVM LVbVIt, pVtres BaCChVs VanesCIt In VVas:
 Læta Ceres VIsa est frVgIbVs orba sVIs.
 DeVoVet InnoCVos, peCVs, & sata pasCVa perDIt;
 InqVe IeCVr fIXas aCrIVs Vrget aCVs.
 HæC VbI sIC IVnctas ClrCVM VItIaVerat aVras;
 HIC parIter Vires eXpVIt Ipsa sVas.
 resCIt, & hanC CVstos IVVIt XaVerIVs VrbeM;
 Et LaqVels CLaVsa est, CaptaqVe saga sVIs.
 VtqVe sIt hoC gestVM, paVClS hIs eXCipe, qVIsqVIs
 FranClS CI hIC VerVs faVtor honorIs erIs.
 MorbIDA blS bInos Ierat IakeLIna per annos;
 HeI! graVIs In trIstI Corpore torpor erat.
 LangVerant VICtI VarIIs CrVClatIbVs artVs;
 VIX fVIt & tantI CognIra CaVsa MaLI.
 LaXantes sVCCos qVotIes gVstaVIt & herbas!
 HaVslt & eXosIs poCVLa MIXta CroClS!
 SingVLa neqVICqVaM: potVs noCVere; neC VLLVs,
 VIrVs apoLLInea qVI LeVet arte, VenIt.
 SIC VbI nVLLa IVVant, neC spes faVet VLLa saLVtIs:
 TotqVe sVperVaCVæ DILapIDantVr opes;
 nVLLa IVVant terrIs; tentabIMVs æthera, DIXIt:
 sæpe bonVs faVsto tVtor ab aXe VenIt.
 LeCtVs aDest VarIIqVe gregIs CætVsqVe saCerDos;
 LVstraLIqVe CapVt proLVIt hVIVs aqVâ.

Con-

Hinc strigis exese cor, vel petit exta colubri:
 Exprimit ex herbis hinc aconita suis.
 Verbaque plus ipsis jungit metuenda venenis:
 Affaturque suos, longaue turba venit.
 Cum lubuit, puro coguntur nubila cælo;
 Et nitor illuni lætus ab axe subit.
 Cum lubuit, putres Bacchus vaneicit in uvas;
 Læta Ceres visa est frugibus orba suis.
 Devovet innocuos, pecus, & læta pascua perdit:
 Inque jecur fixas acrius urget acus.
 Hæc ubi sic junctas circum vitiaverat auras;
 Hic pariter vires expuit ipsa suas.
 Rescit; & hanc custos juvit *Xaverius* urbem:
 Et laqueis clausa est, captaque saga suis.
 Utque sit hoc gestum; paucis his excipe, quisquis
Francisci hinc verus fautor honoris eris.
 Morbida bis binos ierat *Jakelina* (z) per annos;
 Hei! gravis in tristi corpore torpor erat.
 Languerant victi variis cruciatibus artus:
 Vix fuit & tanti cognita causa mali.
 Laxantes succos quoties gustavit & herbas!
 Hausit & exosis pocula mixta crocis!
 Singula nequicquam: potus nocuere; nec ullus,
 Virus Apollineâ qui levet arte, venit.
 Sic ubi nulla juvant, nec spes favet ulla salutis;
 Totque supervacuæ dilapidantur opes;
 Nulla juvant terris; tentabimus æthera, dixit:
 Sæpe bonus fausto tutor ab axe venit.
 Lectus adest variique gregis cætusque Sacerdos,
 Lustralique caput proluit hujus aquâ.

(z) *Jakelina* seu
Jacoba van Bin-
nenbeek 1660.
 6 Januarii *Mech-*
linia.

Conjuratque Erebum, jungitque precantia verba:

Sævit, & ex vultu Colchica læga patet.

Relliquias cyathis miscent: juviffe feruntur:

Viscera carnifices vix subiere suos.

Cinncinos & acus ex faucibus expuit, & quæ

Stricta levi versu longa referre mora est.

O Superi! sacra, vosque voco, tunc denique dixit;

Quas ferro, nunc seras excipitote preces.

Nil agit: excrescit virus; nihil Astra, vel herbæ,

Quæque aliis profunt, carmina juncta juvant.

Altera lux venit, Christi natalis; at illi

Auxilii è cælo lux ea prima fuit.

Ecce superveniens virgo, cui Gillia nomen,

Exorsa est vultu pauca favente loqui:

Ah! quid, ait, Jakelina paras? te conficis herbis;

Hic illuc tantas nec bene perdis opes.

Est Deus in cælo; sunt & data Lipsana terris;

Ossa tot & Belgis inclyta facta locis.

Aspice *Xaverium*; cui non hic prospera cessit?

Vix aliquis patrio cultior orbe fuit.

Parce supervacuis: supplex huc brachia verte;

Ille tuis veniet portus & aura malis.

Dixerat; exarsit: vovet ergo Novendia Divo;

Optat & Exuvias, & stata senfa facit.

Ergo dies solennis adest: stat adire, sui que

Xaverii auxilio, Pignoribusque frui.

Non ita suspirat, cupit & sua vincula solvi,

Quem suus obscuro sub Jove carcer habet.

Sancta subit: custos latus hinc, latus inde tuetur:

Pugnat; ab Exuviis oscula blanda rapit.

Fit

ConIVratqVe ErebVM, IVngItqVe preCantIa Verba:
 sæVIIt, et eX VVLtV CoLChICa saga patet.
 ReLLIqVIas CyathIs MIsCent; IVVIssè ferVntVr:
 VIscera CarnIfICes VIX sVblere sVos.
 CInCInnos et aCVs eX faVCIBVs eXpVIIt, et qVæ
 strICta LeVI VersV Longa referre Mora est.
 O sVperI! saCra, VosqVe VoCo, tVnC DenIqVe DIXIt;
 QVas fero, nVnC seras eXCIPItote preCes.
 NIL agIt: eXCresCIt VIrVs; nIHIL Astra, VeL herbæ,
 QVæqVe aLIIs prosVnt, CarMIna IVnCta IVVant.
 ALtera LVX VenIt, ChrIstI nataLIIs; at ILLI
 AVXILII è CæLo LVX ea pRIMA fVIIt.
 ECCE sVperVenIens VIRgo, CVI GILLIa noMen,
 EXorsa est VVLtV paVCa faVente LoqVI:
 Ah! qVID, alt, IakeLIa paras? te ConFICIs herbIs:
 HIC ILLIC tantas neC bene perDIIs opes.
 Est DeVs In CæLo; sVnt et Data LIpsana terrIs;
 ossa tot et ReLgIs InCLyra faCta LoCIs.
 AspICE XaVerIVM; CVI non hIC prospera CessIt?
 VIX aLIqVIs patrIo CVLtor orbe fVIIt.
 parCe sVperVaCVIs: sVppLeX hVC braChIa Verte;
 ILLe tVIs VenIet portVs et aVra MaLIIs.
 DIXerat; eXarsIt: VoVet ergo noVenDIa DIVo;
 optat et EXVVias, et stata sensa faCIt.
 Ergo DIes soLennIs aDest: stat aDIre, sVIqVe
 XaVerII aVXILIo, pIgnorIbVsqVe frVI.
 Non Ita sVspIrat, CVpIt et sVa VInCVLa soLVI,
 QVeM sVVIs obsCVro sVb IoVe CarCer habet.
 SanCta sVblt: CVstos LatVs hInC, LatVs InDe tVetVr:
 PVgnat; ab EXVVIIIs osCVLa bLanDa rapIt.

FIt sonVs, et qVerVLIs VLVLatIbVs aVLa reMVgIt:
 HIC fragor, hæC styglo VoX soLet esse LaCV.
 OMen Inest VoCI: VoX hæC, hIC qVestVs In ILLa
 CLara tot aVXILII signa IVVantIs erant.
 Lasa saCrIs saga est: hæC non taMen ILICo CessIt:
 sæpe fVIt Lentâ VIpEra pressa neCe.
 HoC patVIt tVnC, CVM repetIta per osCVLa VIrVs
 EXpVIt, & LVctVs sensIt Inesse sVos.
 PLVs VaLet ægra, LabrIs qVo pLVrIbVs osCVLa IVngIt;
 AC LVctâ pVgnans VsqVe MInore VenIt.
 Nona Dies aDerat; repetens sVa basIa CarpIt:
 sana fIt; & LVgens CoLChICa Lena IaCet.
 DICItE Iô! pæan: CLarIæ Date serta sorores;
 InCLyta franCIscO LaVrea parta noVa est.
 At breVIs hIC frVctVs, CarItVraqVe Laurea gVstV,
 hæC nIsI pLVs Constans MoX sapVIsset, erat.
 CornVa VIX LVnæ toto qVater orbe reCresCVnt,
 CVM VetVs heV! Vegetæ Corpora LangVor habet.
 Ah! IterVM sVDant Venæ, VeLLVntVr et artVs
 RVrsVs et In trIstI sangVine VIrVs erat.
 Vota plo repetIt, faCIt aC negLeCta tonantI:
 hæC erat InleCtæ pæna seCVta Moræ.
 CrastIna LVX fVLsIt, VotIVVs CereVs arDet:
 EXCIpIt AVgVstas hIC rea faCta Dapes.
 RVrsVs & antIqVæ VenIVnt In Corpora VIres:
 signa patent DeXtræ rVrsVs In Vrbe ManVs.
 BIs qVoqVe XaVerlo sese Debere fatetVr
 Apta qVoD obseqVIIs nVnC sIt ad VsqVe sVIs.
 CVnctanDIqVe VoVet nVLLas præteXere CaVsas,
 SI qVID abhInC aLIàs Ipsa VoVere VoLet.

SanCte

Fit sonus, & querulis ululatus aula remugit:

Hic fragor, hæc stygio vox solet esse lacu.

Omen inest voci: vox hæc, hic questus in illâ

Clara tot auxilii signa juvantis erant.

Læsa sacris saga est. Hæc non tamen ilico cessit:

Sæpe fuit lentâ vipera pressa nece.

Hoc patuit tunc, cum repetita per oscula virus

Expuit, & luctus sensit inesse suos.

Plus valet ægra, labris quo pluribus oscula jungit;

Ac luctâ pugnans usque minore venit.

Nona dies aderat; repetens sua basia carpit:

Sana fit; & lugens Colchica lena jacet.

Dicite iô! Pæan: Claræ date festa sorores;

Inclyta *Francisco* laurea parta nova est.

At brevis hic fructus, carituraque laurea gustu,

Hæc nisi plus constans mox sapuisset, erat.

Cornua vix lunæ toto quater orbe recreſcunt;

Cum vetus heu! vegetæ corpora languor habet.

Ah! iterum sudant venæ, velluntur & artus:

Rursus & in tristi sanguine virus erat.

Vota pio repetit, facit ac neglecta Tonanti:

Hæc erat injectæ pœna secuta moræ.

Crastina lux fulsit; votivus cereus ardet:

Excipit augustas hîc rea facta dapes.

Rursus & antiquæ veniunt in corpora vires:

Signa patent Dextræ rursus in urbe *Manus*.

Bis quoque *Xaverio* lesè debere fatetur,

Apta quod obsequiis nunc sit ad usque suis.

Cunctandique vovet nullas prætexere causas,

Si quid abhinc aliàs ipsa vovere volet.

sanCte pater, CVIVs nVnC nVtIbVs oMnIa parent;
 CVI qVoqVe IVs sVppar hIC prope nVLLVs habet:
 HeV! qVot & hIC Lenas, aC DVLCIa toXICa, tanto
 rebVs In hIs LVXV, sVbDoLVs orbIs habet.
 Non tot In ÆæIs MeDea VenefICa terrIs,
 Non tot & In ponto ThessaLIIs ora foVet.
 Et VenVs, & VenerIs nVtrIX, & aVara CVpIDo.
 HeI MIhI! qVot Vafrà fronte Venena tegVnt.
 neC qVoqVe perpetVò, qVò pLVs hæC toXICa Cessent,
 seD qVò pLVs DVrent, eVaCVantVr opes.
 HVC oCVLos, hVC eIa ManVs, & braChIa Verte:
 EXVIIIsqVe LVes Cesset ab Ista tVIs.
 Vt tVVs eX ILLâ sVrgat sIC parte trIVMphVs;
 HInCqVe Coronato VertICe VICtor oVes.

ELEGIA QVINTA.

Ulcerosæ in altero tibiæ; in altero strumæ
 sanatæ.

GratIa XaVerIo: nVnC CLarIor ætherIs aVra est:
 sagaqVe CVM sVCCIIs eXVLat atra sVIs.
 EXVLet ILLa LICet; taMen est opVs InsVper hVIVs
 AVgVstâ hIC rVrsVs CVnCta potentIs ope.
 Non soLI MorbI VItIant, neqVe peCtora sagæ:
 Ægra CICatRICes Corpora sæpe neCant.
 HâC qVoqVe sananDI præstans eXCeLLIs In arte
 XaVerI, ô! sæCLI LaVsqVe DeCVsqVe tVI.
 HâC etIaM Læsls VItæ noVa fILa tVLIstI,
 QVI proCVL aVXILIIIs ConVaLVere tVIs.

Sancte Pater, cuius nunc nutibus omnia parent;
 Cui quoque jus suppar hinc prope nullus habet:
 Heu! quot & hinc lenas, ac dulcia toxica, tanto
 Rebus in his luxu, subdolos orbis habet.
 Non tot in Ætis Medea venefica terris,
 Non tot & in Ponto Theffalis ora fovet.
 Et Venus, & Veneris nutrix, & avara cupido
 Hei mihi! quot vafra fronte venena tegunt.
 Nec quoque perpetuo, quò plus hæc toxica cessent,
 Sed quò plus durent, evacuantur opes.
 Huc oculos, huc eia manus, & brachia verte;
 Exuviisque lues cesset ab ista tuis.
 Ut tuus ex illa surgat sic parte triumphus;
 Hincque coronato vertice victor oves.

ELEGIA QUINTA.

Ulcerosæ in altero tibiæ; in altero strumæ
fanatæ.

Gratia *Xaverio*: nunc clarior ætheris aura est,
 Sagaque cum succis exulat atra suis.
 Exulet illa licet; tamen est opus insuper hujus
 Augustâ hinc rursus cuncta potentis ope.
 Non soli morbi vitiant, neque pectora sagæ:
 Ægra cicatrices corpora sæpe necant.
 Hinc quoque fanandi præstans excellis in arte
Xaveri, ô! sæcli lausque decusque tui.
 Hinc etiam læsis vitæ nova fila tulisti,
 Qui procul auxiliis convaluere tuis.